

Gedragscode voor de ANVC-contactlensspecialist

Mei 2002

1. Begrippen

- 1.1 Gedragscode: de Gedragscode van de ANVC-contactlensspecialist.
- 1.2 Contactlensspecialist: zowel de vrouwelijke als de mannelijke ANVC-contactlensspecialist.

2. Algehele aspecten van de beroepsuitoefening

- 2.1 De contactlensspecialist stelt het belang en het visuele welzijn van de cliënt altijd voorop.
- 2.2 De contactlensspecialist is ongeacht of hij werkzaam is als vrije beroepsbeoefenaar, in dienstverband of in enige ander organisatorisch kader altijd vrij in en persoonlijk verantwoordelijk voor de uitoefening van zijn beroep.
- 2.3 Het is niet aanvaardbaar wanneer een contactlensspecialist werkzaam is in enig organisatorische verband waarvan hij weet of redelijkerwijs zou moeten weten dat daarin het verlenen van verantwoorde professionele zorg niet of niet langer gewaarborgd is.
- 2.4 De contactlensspecialist verricht zijn werkzaamheden met inachtneming van zijn deskundigheid, zoals omschreven in het beroepsprofiel contactlensspecialist, het daaraan ontleende opleidingsprofiel en deze gedragscode. Hij verricht geen handelingen die in strijd zijn met de beroepsethiek.
- 2.5 De contactlensspecialist beschikt over een bewijsstuk van bekwaamheid dat door de ANVC als toerijkend wordt aangemerkt.
- 2.6 De contactlensspecialist aanvaardt geen opdrachten die in strijd zijn met de wet of met deze gedragscode.
- 2.7 De contactlensspecialist vermijdt gedragingen waardoor het aanzien van het beroep zou kunnen worden geschaad.
- 2.8 De contactlensspecialist verricht geen handelingen die gelegen zijn buiten het terrein van zijn kennen en kunnen.
- 2.9 Specialisatie mag geen afbreuk doen aan de algemene bekwaamheden van de contactlensspecialist.
- 2.10 De contactlensspecialist is bereid en in staat om verantwoording over zijn handelen af te leggen.
- 2.11 De contactlensspecialist houdt zijn kennis en vaardigheden op peil door middel van onder meer na- en bijscholing.
- 2.12 De contactlensspecialist houdt nieuwe kennis of behandelingsmethodes niet voor zichzelf.
- 2.13 De contactlensspecialist draagt zorg voor een voor de cliënt adequate nazorg.
- 2.14 Binnen de vestiging waarin de contactlensspecialist zijn beroep uitoefent, dient het voor de cliënt duidelijk te zijn wie de contactlensspecialist is.
- 2.15 De contactlensspecialist onthoudt zich van iedere zakelijke regeling met de leveranciers van contactlenzen of andere optische hulpmiddelen, waaraan voordelen in geld of natura verbonden zijn, indien zijn professionele onafhankelijkheid daardoor wordt of zou kunnen worden aangetast.

3. De relatie met de cliënt

- 3.1. De relatie tussen contactlensspecialist en cliënt is primair gericht op het verlenen van adequate zorg betreffende het visuele welzijn. Van deze relatie mag de contactlensspecialist nimmer misbruik maken.
- 3.2. De contactlensspecialist streeft er naar elke cliënt tenminste die zorg te verlenen of te doen verlenen, die onder beroepsgenoten algemeen gebruikelijk is.
- 3.3. De contactlensspecialist biedt de cliënt bij iedere (na-)levering van contactlenzen een mogelijkheid voor controle van ogen en lenzen. Hij wijst de cliënt op de noodzaak van deze (na-)zorg.
- 3.4. De vraag naar dringende zorg wordt onmiddellijk beantwoord. De contactlensspecialist zorgt er voor dat er op de plaats waar hij zijn werkzaamheden verricht een instructie voorhanden is (bijlage 1) voor het geval de contactlensspecialist niet aanwezig is. De contactlensspecialist ziet er op toe, dat het personeel in het optiekbedrijf waar hij werkzaam is van deze instructie kennisneemt.
- 3.5. De contactlensspecialist verleent aan de cliënt zonder aanzien des persoons de noodzakelijke zorg. Hij houdt zich verre van discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, ras, geslacht of welke andere grond dan ook.
- 3.6. De contactlensspecialist houdt rekening met de levensbeschouwelijke opvattingen en het cultuurpatroon van de cliënt, alsmede met eventuele taalbarrières.
- 3.7. De contactlensspecialist onthoudt zich van intimiteiten met de cliënt.
- 3.8. De contactlensspecialist neemt de rechten van de cliënt in acht. Onverminderd de eisen die voortvloeien uit wetgeving en rechtspraak:
 - informeert de cliënt over de verrichtingen die hij zal uitvoeren;
 - voert hij verrichtingen pas uit, indien hij hiervoor impliciet of expliciet de toestemming van de cliënt heeft verkregen;
 - legt hij de voor contactlensspecialist relevante gegevens neer in een dossier en bewaart hij dit dossier gedurende 5 jaar of zoveel langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goed contactlensspecialist voortvloeit;
 - voert hij zijn verrichtingen uit buiten waarneming van anderen dan de cliënt, tenzij deze met hun aanwezigheid heeft ingestemd;
 - neemt voorts het bepaalde bij of krachtens de op het gebied van de registratie van persoonsgegevens betrokken wetgeving in acht. De contactlensspecialist wijst zijn medewerkers op hun afgeleide verplichtingen in verband met de rechten van de cliënt en ziet er op toe dat zij deze respecteren.
- 3.9. De contactlensspecialist ziet er op toe dat de vestiging waarin hij zijn beroep uitoefent zodanig is ingericht dat de rechten van de cliënt ten volle kunnen worden gerespecteerd. Dit geldt temeer indien de contactlensspecialist werkzaam is in enige organisatorisch verband.
- 3.10. Indien het belang van de cliënt dit vereist, consulteert de contactlensspecialist een collega of een andere professionele hulpverlener. Zonodig verwijst hij de cliënt naar een collega contactlensspecialist die met betrekking tot de specifieke problematiek van de cliënt meer ervaring of technische mogelijkheden heeft, of naar een andere professionele hulpverlener.
- 3.11. Indien het belang van de cliënt dit vereist verwijst de contactlensspecialist de cliënt door naar de optometrist, huisarts, oogarts of andere in aanmerking komende arts of kliniek. De verwijzing doet recht aan de urgentie van het geval. De contactlensspecialist zal de cliënt nimmer afhouden van het zoeken naar passende medische hulp.
- 3.12. De contactlensspecialist werkt mee aan een verzoek om verwijzing ten behoeve van een second opinion.
- 3.13. De contactlensspecialist draagt zorg voor een deugdelijke afhandeling van klachten.
- 3.14. Voor verrichtingen kan de contactlensspecialist zijn aansprakelijkheid contractueel niet beperken of uitsluiten. De contactlensspecialist draagt er zorg voor dat hij op passende wijze is verzekerd tegen schade als gevolg van zijn verrichtingen.

- 3.15 De contactlensspecialist maakt zijn tarieven in algemene zin voor een ieder duidelijk kenbaar. De contactlensspecialist informeert de cliënt bovendien vooraf over de financiële implicaties van diens verrichtingen.

4. Eisen inrichting praktijkruimte contactlensspecialist

- 4.1. In de voor de aanpassing van contactlenzen afgescheiden ruimte(n) moeten onderstaande instrumenten ter beschikking staan van de beroepsbeoefenaar:
- verlichte letterproef en/of optotypenprojector;
 - refractie-eenheid met proefbril, pasglazendoos en/of phoropter;
 - instrumenten waarmee afwijkingen van de normale staat van het oog vastgesteld en onderkend kunnen worden;
 - ophthalmometer c.q. keratometer;
 - spleetlampmicroscop;
 - UV-lamp;
 - meetinrichting voor het bepalen van de contactlensdata;
 - wastafel met stromend water;
 - voldoende paslenzen.

5. De relatie met de collegae en andere beroepsbeoefenaren in de oogzorg

- 5.2. De contactlensspecialist is zich bij de samenwerking met anderen bewust van de grenzen van het eigen kennen en kunnen.
- 5.3. De contactlensspecialist is bereid zijn collegae en andere beroepsbeoefenaren in de oogzorg alle professionele hulp en steun te verlenen.
- 5.4. De contactlensspecialist draagt er zorg voor dat de verwijzing van een cliënt naar een collega of een andere beroepsbeoefenaar in de oogzorg vergezeld gaat van een duidelijke omschrijving van het doel van de verwijzing en van overige relevante informatie.
- 5.5. In het belang van de cliënt en met inachtneming van de gedragscode onderhoudt de contactlensspecialist contacten en wisselt hij informatie uit met beoefenaren van aanpalende beroepsgroepen zoals opticiens, optometristen, orthoptisten, oogartsen en huisartsen.

6. De relatie met de samenleving

- 6.1. De contactlensspecialist bevordert, in samenwerking met collegae, dat de oogzorg bereikbaar is voor iedereen.
- 6.2. De contactlensspecialist bevordert, in samenwerking met zijn collegae, de kwaliteit en doelmatigheid van zijn handelen.
- 6.3. De contactlensspecialist informeert en treedt zonnodig in overleg met cliënten en cliëntenorganisaties, koepelorganisaties van beroepsbeoefenaren en zorginstellingen, zorgverzekeraars en overheden.
- 6.4. De contactlensspecialist informeert, onder meer door middel van publicaties in vakbladen de samenleving over nieuwe methoden of belangwekkende resultaten, met inachtneming van de privacy van de cliënt.
- 6.5. De contactlensspecialist profileert zijn beroep door middel van public relations, inhoudelijke bijdragen aan opleidingen, seminars en dergelijke, en staat open voor het begeleiden van stagiaires.
- 6.6. De contactlensspecialist betracht zorg voor het milieu, onder meer door gescheiden verzamelen en afvoeren van schadelijke stoffen.

Bijlage 1

Instructies

Voor personeel in optiekbedrijven om contactlensdragers met klachten te informeren bij afwezigheid van een gediplomeerde contactlensspecialist.

Klachten

- Rood oog
- Pijn
- Wazig zien
- Verminderde visus of andere visusstoornissen
- Irritatie
- Lichtgevoeligheid
- Overmatig tranen
- Abnormale afscheiding, bijvoorbeeld bij het wakker worden
- Gezwollen en/of dikke oogleden
- Andere niet normale verschijnselen

Altijd

- Contactlenzen uit!
- Informeer zo mogelijk direct de verantwoordelijke contactlensspecialist. Maak met hem een afspraak op een zo kort mogelijke termijn, maar altijd binnen 24 uur.
- Indien dit niet mogelijk is, verwijs dan naar:
 - huisarts
 - optometrist
 - oogarts
- Onthoud u van commentaar

Nooit

- Op eigen gezag een nieuwe lens meegeven
- Op eigen gezag andere vloeistoffen adviseren

Toelichting

Algemeen

De ANVC beoogt als kwaliteitsvereniging een in alle opzichten zorgvuldige beroepsuitoefening door vakbekwame contactlensspecialisten. Een onderdeel van het leveren van kwaliteit is een gedragscode. In de code staan de regels vermeld, waarin staat omschreven wat onder zorgvuldig wordt verstaan. Naast de algemene aspecten van de beroepsuitoefening, moet er zorgvuldig worden gehandeld in relatie tot de cliënt, in relatie tussen de collegae en andere beroepsbeoefenaren in de oogzorg en in relatie met de samenleving. Tot slot kan er alleen sprake zijn van een zorgvuldige beroepsuitoefening als de praktijkruimte van de contactlensspecialist aan minimale eisen voldoet. Al deze onderdelen zijn in de gedragscode opgenomen.

Voor de gedragscode voor de contactlensspecialist heeft de gedragscode voor de optometrist, zoals deze is vastgesteld door de OVN, model gestaan. De gedragscode voor de optometrist heeft als uitgangspunt de zelfstandige beroepsuitoefening van de optometrist, te vergelijken met b.v. een zelfstandig gevestigde arts.

In de praktijk wordt het beroep contactlensspecialist vrijwel niet als zelfstandige beroepsbeoefening uitgeoefend; een aantal freelance contactlensspecialisten uitgezonderd. De contactlensspecialist werkt vrijwel altijd in het optiekbedrijf. De contactlensspecialist is of tevens ondernemer (werkgever), of werknemer. Dit onderscheid is van belang bij de aan een contactlensspecialist op te leggen sancties, in het geval de contactlensspecialist/werknemer door zijn werkgever wordt "gedwongen" te handelen in strijd met de gedragscode. Bij het sanctiebeleid van de ANVC, zal met dit onderscheid rekening worden gehouden.

Voor een aantal in de gedragscode genoemde verplichtingen, kan de contactlensspecialist/werknemer formeel niet verantwoordelijk worden gehouden, b.v. de registratie van de klantgegevens.

De inhoud van de meeste bepalingen spreekt voor zich; zij behoeven geen nadere toelichting. Op een aantal bepalingen zal hierna afzonderlijk worden ingegaan.

Artikel 3.3.

De ANVC is geen voorstander van het afleveren van contactlenzen zonder het verlenen van zorg, b.v. het over de toonbank verkopen van lenzen, of de verkoop via het internet. Omdat het afleveren van contactlenzen de verantwoordelijkheid is van de ondernemer, is het niet goed mogelijk om in de gedragscode voor de contactlensspecialist als beroepsbeoefenaar een verbod tot "vrije verkoop" op te nemen. In artikel 3.3. is bepaald waar de beroepsbeoefenaar wel toe is verplicht.

Indien de werkgever van een contactlensspecialist zich niet aan deze bepaling wil houden, dan zal het ANVC-logo niet mogen worden gevoerd. Dit geldt ook voor het ANVC-lid dat tevens werkgever is.

Artikel 3.4.

Het kan voorkomen dat de contactlensspecialist niet altijd in de vestigingpraktijk aanwezig is. Daarom moeten wel aanwezige personen weten hoe te handelen in geval van een calamiteit. Hiertoe dient bijlage 1.

Artikel 3.8.

Ook als de contactlensspecialist in loondienst werkt, zal aan deze bepaling moeten worden voldaan, en wel door de werkgever. Artikel 3.8. vloeit voort uit een aantal wettelijke bepalingen, o.a. de Wet op de medische behandelingsovereenkomst. Degene voor wiens rekening en risico de contactlenswerkzaamheden worden verricht, is gehouden tot de naleving van deze wettelijke bepalingen.